

BESKRIVNING

tillhörande förslag till stadsplan för

G:A OXELÖSUND i Oxelösunds stad

upprättat i november 1959 och justerat i april 1960.

J. Curman och N. Gunnartz, Arkitekter SAR.

III

Byggnadsnämnden
Oxelösund

Ink. 2014 1961

Dnr 319/61

Områdets omfattning.

Området omfattar den udde, som i dagligt tal benämnes G:a Oxelösund inkl. Stegeludden. Området gränsar i norr och väster mot industrimark tillhörig OJA, i söder och öster mot allmänna farleden, som passerar mellan G:a Oxelösund och Nyköpings Holmar.

Ägoförhållanden

Större delen av marken äges av Kungl. Sjöfartsverket och Kronan. Fastigheten 1⁴⁷, där bl.a. Hembygdsföreningen driver turiströrelse sommartid, äges av OJA och i dalgången öster därom finnas åtta enskilda egnahemsfastigheter. Strandområdet nedanför dessa fastigheter, där alla småbryggor är belägna, äges av Nyköpings stad. (1³) En tomtplats på nordvästra delen av fastigheten 1⁴⁷, bebyggd med två boningshus och ett sommarhus, har under 1959 varit föremål för en ensittarförrättning, som dock ännu icke vunnit laga kraft, emedan den överklagats av parterna.

Terrängförhållanden.

Området är genom dalstråk uppdelat på i huvudsak fyra större bergspartier. Det öst-västliga dalstråket, benämnt Lotsängarna, utmynnar i havet i områdets nordöstra hörn vid småbåtsvarvet. Det nordsydliga dalstråket sträcker sig från egnahemsområdet och gamla hamnen i söder upp till områdets nordvästra hörn. Marken inom dessa dalstråk är mestadels vattensjuk och sank och är olämplig för bebyggelse med undantag av det mindre egnahemsområde, som uppstått nere vid Gamla hamnen. Inom bergspartierna ligger berget mestadels i dagen. Vegetationen utgöres av gles barrskog. Endast i sydslutningen ned mot Lotsängarna finns en värdefullare lövskogsvegetation.

Vägförhållanden, befintlig bebyggelse.

Till området leder G:a Oxelösundsvägen, som utgår från stadens centrum. Vägen slutar i G:a Oxelösund med en allmän brygga med bensinstation, som utnyttjas av fiskebåtar och lustbåtar.

Invid vägens slutpunkt i G:a Oxelösund har på vägens östra sida uppstått en egnahemsbebyggelse. Åtta stycken egnahem ligga på egna fastigheter, medan övriga sex egnahem ligger på mark, som utarrenderas av OJA eller Sjöfartsverket.

Efter områdets södra strand finnas tio bostadshus, varav c:a hälften utnyttjas som sommarstugor och övriga såsom permanenta bostäder. Området saknar körbar väg samt gemensamma anläggningar för vatten och avlopp.

Södra hälften av den kulle, som ligger norr om G:a Oxelösundsvägens slutpunkt och som äges av OJA, arrenderas av Hembygdsföreningen, som där driver vandrarhem och kafé. Kaféet är inrymt i en kulturhistoriskt värdefull f.d. krogbyggnad från slutet av 1700-talet. Resten av OJA:s mark är för tillfället utarrenderad till tre villatomter samt en Konsum-butik. I trädgården till en av villatomterna finns en gravsten härrörande från en begravningsplats, som låg där på slutet av 1600-talet. Av en skans från samma tid, som låg på kullen, finnes numera inga synliga rester.

Inom västra delen av området i den s.k. Sandviken har Sjöfartsverket sin lotshamn. Inom detta område finnes även sju arrendeupplåtelser till enskilda husägare. På berget norr om Sandviken ligger nuvarande lotsutkik och lotsstation. Efter kustlinjen finnas ett antal skjutvärn o.d. för Fortifikationsförvaltningens behov.

Föreslagen disposition av området.

Enligt planförslaget skall området användas för fem olika huvudändamål: industri, parkmark, egnahemsbebyggelse, fritidsområde och småbåtshamnar, inkluderande även Sjöfartsverkets lotsstation.

Bergspartierna norr om Lotsängarna genomkorsas av ett industrispår betjänande OJA:s anläggningar och sammanhänger på ett naturligt sätt med norr därom angränsande industriområde tillhörigt OJA. Detta terrängparti har därför i samråd med OJA och markägaren avsatts till industriområde, avsett att förvärvas av OJA. Ett mindre område närmast vattnet, som nu upptages av Söderkvists småbåtsvarv, bör dock reserveras för detta ändamål. (småindustri).

Lotsängarna och bergspartiet inom områdets sydöstra hörn (Stegeludden) har avsatts till allmän park. Detta parkområde utgör stadens enda kontakt med öppet vatten österut sedan i generalplanen Oxelöviken och den norr därom liggande Brannäs udde helt reserverats för industriändamål. De sommarstugor och egnahem, som ligger på arrenderade tomter efter södra stranden av detta område, böra t.v. kunna kvarligga, men räknas i det långa loppet undan för undan bli inlösta av staden. Det har icke ansetts möjligt att för all framtid legalisera denna bebyggelse, dels emedan stadens behov av en allmän park med strand åt öster är mycket angeläget och dels emedan denna bebyggelse icke kan förses med vägar och ledningar för rimliga kostnader.

Ovanför den gamla hamnen vid G:a Oxelösundsvägens slutpunkt har avsatts ett område för friliggande egnahem omfattande dels de åtta enskilda egnahemsfastigheter, som redan finnas här, och dels fem angränsande tomtplatser med villabyggnader, som ligger på arrenderad mark. Vid slutregleringen av tomtmarken torde dessutom c:a sex nya egnahemstomter kunna inrymmas inom detta område. Enligt Byggnadskontoret är det möjligt att för rimliga kostnader anordna vatten- och avloppsledningar inom detta begränsade villaområde samt utföra en mindre reningsanläggning, som kan godtagas av länets distriktsingeniör för vatten och avlopp. Förutsättningen är dock att området icke förstoras utöver vad som nu föreslagits, emedan distriktsingeniören då måste påfordra en högradigare rening av avloppsvattnet, vilket icke torde vara ekonomiskt genomförbart.

Området söder om G:a Oxelösundsvägen har i samråd med representanter för markägarna (OJA och Kungl. Sjöfarsstyrelsen) disponerats dels för en småbåtshamn med tillhörande fritidsområde och dels för en lotshamn för Sjöfartsverkets behov. Småbåtshamnen är förlagd till inre delen av Sandviken och lotshamnen är förlagd innanför piren i den yttre delen av Sandviken.

Den föreslagna småbåtshamnen har utformats i samråd med Sjöfartsstyrelsen, OJA och motorbåtsklubben. Förutom erforderliga bryggor har plats reserverats för sjöbodas, vinteruppläggning och parkeringsplatser. De fyra befintliga äldre lotsstugorna inom området tänkes så småningom bli inlösta för att utnyttjas för ändamål, som har samband med småbåtshamnen.

Lotshamnen med tillhörande markområde har utformats i samråd med Sjöfartsverket. Avsikten är att hit koncentrera alla anläggningar för Sjöfartsverkets behov, vilket bl.a. medför att nuv. lotsutkik och lotsbyggnad på berget norr om Sandviken slopas. Tillfart till lotshamnen sker via den s.k. Oljehamnsvägen, som avslutas vid stranden med en vändplats. Väster om Oljehamnsvägen och utanför föreliggande planförslags västra gräns ansluter TGÖJ:s hamn och spårområde.

Gamla hamnen vid Oxelösundsvägens ändpunkt utnyttjas i stor omfattning av Nyköpingsbor, som har sommarstugor på öarna utanför. Erforderliga parkeringsplatser för denna trafik föreslås ordnade norr om egnahemsområdet.

"Hembygdsföreningens udde" är avsedd att utnyttjas för fritidsändamål, OJA, som är markägare, tänker sig att i samarbete med staden och i anslutning till småbåtshamnen kunna utveckla ett fritidsområde för stadens behov. De arrendeupplåtelse till sommarstugor och egnahem, (3 st.) som förekommer inom området, tänkes så småningom upphöra, varvid husen ev. inlösas och användas till anläggningar som ha samband med områdets karaktär av fritidsområde. Komsun-affären inom området tänkes kvarligga för att särskilt under sommartid fylla behovet av en närhetsbutik för området och sommarbebyggelsen i angränsande skärgård.

På bergspartiet mellan småbåtshamnen och G:s Oxelösundsvägen finnas dels lotsutkik och lotsstation samt dels fyra egnahem på arrenderad mark. Lotsstationen är avsedd att flyttas ner till Sjöfartsverkets nya lotshamn. De fyra egnahemmen kunna icke för rimliga kostnader anslutas till stadens allmänna avloppsnät. På längre sikt måste de därför inlösas och antingen rivas eller användas på sätt som har samband med områdets föreslagna utnyttjande för fritidsändamål. Detta gäller även den tomtplats, som varit föremål för en ännu icke avslutad ensittarförrättning.

Föreslagna stadsplanebestämmelser.

De föreslagna stadsplanebestämmelserna följer i princip Kungl. Byggnadsstyrelsens anvisningar i publikation 1950:2. Särskilda föreskrifter ha dock utarbetats för "byggnads läge" inom Th-områdena (småbåtshamnarna) vid Sandviken och gamla hamnen för att möjliggöra uppförandet av traditionella mindre sjöbodrar i

grupper, såsom visas å bifogade detaljplan. Inom dessa områden har även byggnadshöjden begränsats till 2,2 m. Inom övriga delar av Th-området har byggnadshöjden satts till dels 7,5 m, vilket beräknats motsvara behovet för ett planerat vinterförvaringsmagasin för småbåtar, dels till en våning med inredd vind, vilket överensstämmer med inom detta område befintliga byggnader. För Sjöfartsverkets område (Th¹) föreslås särskilda höjdbestämmelser, avpassade för områdets speciella krav.

Inom B-området vid gamla hamnen är ett antal sommar- rum inredda i uthusen. Hänsyn härtill har tagits vid utformande av stadsplanebestämmelserna för med B betecknat område.

Någon särskild bestämmelse om byggnads läge har icke ansetts erforderlig inom Ra-områdena (fritidsområden).

Inom Js-området, (storindustriområdet) som gränsar till parken (Lotsängarna) har byggnadshöjden begränsats till 8,0 m, för att undvika allt för dominerande industribebyggelse närmast parken och fritidsområdena. Industriområdet torde i denna del främst komma att användas för spåranläggningar, och de byggnader, som ev. komma att erfordras i samband härmed beräknas icke komma att överstiga den föreslagna byggnadshöjden.

Samma byggnadshöjd har även föreslagits för småindustri- området, Jm, avsett för ett där beläget småbåtsvarv.

En omläggning av industrispåret, som f.n. korsar G:a Oxelösundsvägen i plan, är under utredning inom TGOJ. Avsikten är bl.a. att söka ernå en planskild korsning med vägen. Denna omläggning sammanhänger med utformningen av industri- och upplagsområden, som gränsar i norr och väster till föreliggande stadsplaneområde. En ev. ändring av järnvägs korsningen bör därför lämpligen redovisas i samband med upprättande av stadsplan för dessa angränsande områden. I avvaktan härpå har i föreliggande stadsplaneförslag den befintliga plankorsningen intagits och omgivande mark utlagts till park i den utsträckning som f.n. beräknats erforderlig för en framtida ändring till planskild korsning.

Bestämmelserna för egnahemsområdet och småbåtshamnen vid gamla hamnen har utformats med hänsyn till den nuvarande bebyggelsen där. Denna har en oregelbunden karaktär, men gör genom sina måttliga proportioner och lugna färgsättning ett idylliskt och smånätt intryck.

Det är angeläget att denna särprägel bevaras genom att hänsyn toges härtill vid beviljandet av byggnadslov inom området. Någon särskild bestämmelse härom har dock icke ansetts möjlig att införa i stadsplanebestämmelserna. Byggnadsnämnden bör med stöd av byggnadsstadgan och uttalandet i denna beskrivning kunna reglera nybyggnader och färgsättning inom området på tillfredsställande sätt.

Hembygdsföreningen, som arrenderar området med den gamla krogen ovanför G:a Oxelösunds Allmänna brygga, har icke ansett det erforderligt att i stadsplanebestämmelserna intages ett särskilt "kulturskydd" för denna byggnad. Man önskar avvakta de planer på olika sätt att utnyttja området för fritidsändamål, som f.n. diskuteras.

Stockholm i november 1959. Justerad i april 1960.

J. CURMAN N. GUNNARTZ
ARKITEKTER SAR - STOCKHOLM

Jöran Curman
(Jöran Curman)

Nils Gunnartz
(Nils Gunnartz)

Tillhör Oxelösunds stads stadsfullmäktiges
beslut den 30 juni 1960 § 53.

Oxelösund den 19 juli 1960

Oxelösunds stads stadsfullmäktige

Oswald Odsvall
(Oswald Odsvall)
Ordf.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut
den 29 september 1961.

Stockholm i Kommunikationsdepartementet

Ex officio:

L. S. ...

4 FEB. 1961

LUNDS

1 JULI 1960

STADSPLANEBESTÄMMELSER

tillhörande förslag till stadsplan för

G:A OXELÖSUND i Oxelösunds stad

upprättat i november 1959 och justerat i april 1960.

J. Curman och N. Gunnartz, Arkitekter SAR

III

§ 1.

STADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING

Mom. 1.Byggnadskvarter.

Med B betecknat område får användas endast för bostadsändamål. Gårdsbyggnad må i allmänhet icke innehålla boningsrum; dock må byggnadsnämnden kunna medgiva, att i gårdsbyggnad enstaka boningsrum inredas, där hinder ur sanitär eller eldfaresynpunkt icke föreligger.

Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål.

Med Js betecknat område får användas endast för industriändamål. Byggnader få dock uppföras eller inredas för bostadsändamål i den utsträckning som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

Med Jm betecknat område får användas endast för småindustriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenhet med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad. Bostäder få dock anordnas i den utsträckning, som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

Mom. 2.Specialområden

Med Th betecknat område får användas endast för hamntrafik och därmed samhörigt ändamål.

Med Th¹ betecknat område får användas endast för hamntrafik och den allmänna sjöfarten samt därmed samhörigt behov.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.

Med Ra betecknat område får användas endast som fritidsområde.

Med V betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas.

Med Vb betecknat område skall utgöra vattenområde, som icke får utfyllas eller överbyggas i annan mån än som erfordras för mindre bryggor, badhus, båthus eller dylikt.

§ 2.

MARK SOM ICKE FÅR BEBYGGAS

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDEN FÖR LEDNINGAR OCH FÖR ALLMÄN TRAFIK

Mom. 1. Å med u betecknad mark får icke vidtagas anordningar som hindra framdragande eller underhåll av underjordiska allmänna ledningar.

Mom. 2. Med z betecknad del av järnvägsområde skall hållas tillgängligt för allmän gatutrafik.

§ 4.

BYGGNADSSÄTT

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus som uppföras fristående.

§ 5.

BYGGNADS LÄGE

Mom. 1. Därest ett ändamålsenligt bebyggande därigenom främjas och brandsäkerheten ej eftersättes, äger länsstyrelsen på framställning av byggnadsnämnden att beträffande med F betecknade områden meddela de eftergifter från föreskrifterna i 96 § punkterna 1, 2 och 3 i byggnadsstadgan, som med hänsyn till förefintlig bebyggelse påkallas. Finnes stadsarkitekt och har denne tillstyrkt åtgärden må eftergifter som här avses kunna meddelas av byggnadsnämnden.

Mom. 2. Inom med Th betecknat område må avståndet mellan skilda byggnader ej vara mindre än 3,0 meter. Där så finnes lämpligt må dock byggnadsnämnden medgiva mindre avstånd, dock ej under 1,5 meter. Grupper, som bestå av träbyggnader med mindre inbördes avstånd än 4,5 meter och med en sammanlagd byggnadsyta överstigande 300 m², skall avdelas från varandra med brandmur eller genom ett byggnadsfritt område av minst 15,0 meters bredd, därest ej byggnadsnämnden efter brandchefens hörande på grund av särskilda omständigheter medgiver undantag.

§ 6.

ANTAL BYGGNADER OCH BYGGNADSYTA Å TOMT

Å tomt som omfattar med F betecknat område får huvudbyggnad icke upptaga större areal än 125 m^2 samt uthus eller andra gårdsbyggnader icke större sammanlagd areal än 40 m^2 .

§ 7.

VÅNINGSAANTAL

- Mom. 1. Å med I eller II betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en och två våningar.
- Mom. 2. Å med v betecknat område får utöver angivet våningsantal vind inredas.

§ 8.

BYGGNADS HÖJD

- Mom. 1. Å med Iv eller II betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än respektive 5,6 och 7,6 meter.
- Mom. 2. Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.
- Mom. 3. Å med Th^1 betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd än 7,6 meter. Byggnadsnämnden må dock för vissa särskilda byggnader och byggnadsdelar medgiva större byggnadshöjd, om detta med hänsyn till byggnadsverkets funktion är nödvändigt.

Stockholm i november 1959. Justerad i april 1960

J. CURMAN N. GUNNARTZ
ARKITEKTER SAR - STOCKHOLM

Jöran Curman
(Jöran Curman)

Nils Gunnartz
(Nils Gunnartz)

Tillhör Oxelösunds stads stadsfullmäktiges
beslut den 30 juni 1960 § 53.

Oxelösund den 19 juli 1960.

Oxelösunds stads stadsfullmäktige

Oswald Odsvall
(Oswald Odsvall)
Ordf.

Tillhör Kungl. Maj:ts beslut
den *29 September* 1961.
(undantag se Kungl. Maj:ts beslut)
Stockholm i Kommunikationsdepartementet

Ex officio:

Lundmark